

عنوان مقاله:

ارزیابی اثر عوامل مختلف زراعی و اجتماعی بر عملکرد نخود (*Cicer arietinum* L.): مطالعه موردی استان کرمانشاه- دهستان سنجابی

محل انتشار:

فصلنامه بوم شناسی کشاورزی، دوره 10، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

ناصر سهرابی - دانشگاه رازی

علیرضا باقری - دانشگاه رازی کرمانشاه

فرزاد مندنی - دانشگاه رازی کرمانشاه

ایرج نصرتی - دانشگاه رازی کرمانشاه

خلاصه مقاله:

به منظور بررسی اثر برخی عوامل تأثیرگذار بر عملکرد نخود (*Cicer arietinum* L.)، آزمایشی به صورت پیمایشی با نمونه برداری از 85 مزرعه نخود در سال زراعی 94-1393 در سه روستا واقع در دهستان سنجابی شهرستان روانسر استان کرمانشاه انجام شد. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از دو روش الف) تکمیل پرسش‌نامه توسط کشاورزان صاحب هر مزرعه و ب) نمونه‌برداری مستقیم از مزرعه، استفاده شد. اطلاعات مستخرج از پرسشنامه شامل روش خاکورزی، تاریخ کاشت، روش کاشت، تراکم کاشت، نوع رقم، تناوب زراعی، مدیریت علف‌های هرز، تاریخ برداشت همچنین عوامل اجتماعی شامل سن، سطح سواد، مساحت اراضی کشاورز و نوع روستا بودند. نمونه‌برداری از مزارع نیز قبل از برداشت به صورت تصادفی در شش نقطه از هر مزرعه با استفاده از کوادرات به ابعاد 1×1 متر انجام شد. نتایج نشان داد که عملکرد نخود بسته به نوع مدیریتی زراعی و عوامل اجتماعی تفاوت معنی‌داری را نشان داد. بر این اساس، انجام دو بار خاکورزی قبل از کشت، استفاده روش‌های مکانیزه کاشت، مدیریت علف‌های هرز و همچنین انتخاب تاریخ کاشت و برداشت مناسب، به ترتیب 7/21، 3/17، 1/20، 7/16 و 0/15 درصد باعث افزایش معنی‌دار عملکرد نخود در منطقه مورد مطالعه شد. علاوه بر این، دو عامل سطح سواد و سابقه کشاورز نیز به عنوان عوامل مهم در افزایش عملکرد محصول و کاهش علف‌های هرز مطرح بودند. به طوری که با افزایش تجربه کشاورزان عملکرد نخود نیز 2/25 درصد افزایش پیدا کرد. همچنین کشاورزان با سطح سواد بالا و پائین در مقایسه با کشاورزان با سطح سواد متوسط، 9 درصد عملکرد بیشتری را برداشت کردند که به نظر می‌رسد علت این امر عدم تمرکز کشاورزان با سطح سواد متوسط بر فعالیت‌های کشاورزی باشد. همچنین سکونت در مقایسه با عدم سکونت در روستا نیز با افزایش احتمال توجه کشاورز به عملیات داشت، افزایش 21 درصدی عملکرد نخود را به دنبال داشت. بطور کلی می‌توان بیان داشت که بررسی عوامل مؤثر بر تولید محصولات زراعی در شرایط واقعی، می‌تواند با افزایش آگاهی در مورد اثر هر یک از این عوامل، مدیریت بهتر بخش کشاورزی را به همراه داشته باشد.

کلمات کلیدی:

بررسی پیمایشی، تولید نخود، خصوصیات کشاورز، مدیریت زراعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1172716>

